

Hosea

Hay Aat Ten Liblu

Hay Nangitudo' eten Liblu: hi Hosea (unu hi Hoshea).

Hay Nangitud'an Hosea eten Liblu: nan Hudyud Israel.

Hay Pohdon nan Ngadan ten Liblun Ibaga: nan abaliwan.

Hay Gutud hi Nangitud'anan ten Liblu: hidin numbattanan di 755 B.C. hi engganah din 722 B.C.

Hay Teman ten Liblu: hay aton Apo Dios an mangitultuluy an mamhod hinan Hudyun ay paddungnay ahawana an ta"on hi unda gun aton di nappuhi.

Hay Outline ten Liblu:

Hay **INTESTIMONYN** Hosea (1:1—3:5)

Hay **intestimonyna** ya inahawanah Gomer (1:1-3a)

Hay **intestimonyna** ya nunholagda (1:3b—2:1)

Hay ohan holagda ya hi Jezreel (1:3b-5)

Hay ohan holagda ya hi Lo-Ruhamah (1:6-7)

Hay ohan holagda ya hi Lo-Ammi (1:8—2:1)

Hay **intestimonyna** ya inlugtalugtap Gomer hiya (2:2-23)

Hay **intestimonyna** ya inaliwanay bahol Gomer (3:1-5)

Hay **IMPA"EL** Hosea (4:1—14:9)

Hay **impa"elna** ya paddungnay immilugtap nan Hudyuh nan ay paddungnay

ahawadan hi Apo Dios ti numbaholdan
Hiya (4:1—12:14)

Hay impa"elna ya bimmungot hi Apo Dios
hinan Hudyu an ay paddungnay ahawana
(13:1-16)

Hay impa"elna ya mahapul an itutuyun
nan Hudyuy baholdah nan ay paddungnay
ahawadan hi Apo Dios ta mumbangngad-
dan Hiya (6:1-3)

Hay impa"elna ya waday pamhod Apo Dios
hinan Hudyu an ay paddungnay ahawana
an ta"on hi paddungnay inlugtalugtapanda
Hiya (11:1)

Hay impa"elna ya mabalin an aliwan Apo
Dios nan bahol di Hudyu an ay paddung-
nay ahawana (14:1-9).

¹ Hiyah te impa'innilan Apo Dios ay ha"in an
hi Hosea* an hina' Beeru hidin numpapto'an da
Uzziah,† ya un hi Jotham,‡ ya un hi Ahaz,§ ya un
hi Hezekiah* hi ad Judah, ya hidin numpapto'an
Jeroboam† an hina' Joash hi ad Israel.

Nan Pamilyan Hosea

² Hay nahhun hi inalin Apo Dios ay ha"in ya
inalinay, “Malhin'a, mu nan babain iyahawam ya

* **1:1** Hay pohdonan ibaga ya *nan abaliwan*. Ya hay udumnan
propetan mataguh din amataguna ya da Isaiah ay Amos, ya hi
Micah goh. † **1:1** Hay nun'alianad Judah ya hidin 792-740 B.C.

‡ **1:1** Hay nun'alianad Judah ya hidin 750-732 B.C. § **1:1** Hay
nun'alianad Judah ya hidin 735-715 B.C. * **1:1** Hay nun'alianad
Judah ya hidin 729-686 B.C. † **1:1** Hiyah ya nan Alin hi Jeroboam
II an bo'on *I*, ya hay nun'alianad Israel ya hidin 793-753 B.C.

mahapul an adina iyohhan he"ay namenhodna. At hiyanan nan udum an imbalaluyna ya imbalaluy di udum an linala'i. At hiyah te nipaddungan di aatyun tatagu' an holag Israel an agguyyu innaynayun di namhodyun Ha"iin ti nan udum an madayaw di dinaydayawyu."

³ At inyahawa' hi Gomer an hina' Diblaim. At hidin nunhabi ta nuntungaw, ya lala'i.

⁴ Ya inalin Apo Dios ay ha"iin di, "Ngadnam hi Jezreel‡ nan imbaluyyu ti ag'aga ya moltao' nan alid Israel ta iballoh'u din pinatopatoy din hi apunan hi Jehu\$ ad Jezreel.* Ya pogpogo' goh nan pumpapto'an ad Israel.† ⁵ Ya henen algaw ya ubaho' nan mun'abi'ah an tindalun di i'Israel hinan Nundotal an Jezreel."

⁶ Ya palpaliwan goh ya intungaw Gomer han babai. Ya inalin goh Apo Dios ay ha"iin di, "Ngadnam hi Lo-Ruhamah‡ ti *adi' mahkay hom'on* ya aliwan di bahol nan i'Israel. ⁷ Mu da'yu ay an ijudah ya hom'o' da'yu. Mu adia' mun'usal hi pana ya hanggap, ya adi' goh baalon nan tindalun numpuntakay hi kabayu ta umuyda gubaton nan buhulyu, mu dumalat nan ongol an abalina' ya

‡ **1:4** Duway pohdonan ibaga ti (1) nan oha ya *nan ipahangaw Apo Dios* (Hos. 2:22-23), ya (2) *hay numpangiwa'atan Apo Dios hinan tatagu*. § **1:4** Hay nun'alianad Israel ya hidin 841-814 B.C. Nan Alin hi Jeroboam II an numpapto' ad Israel eden timpu ya holagna.

* **1:4** Nete"ah nan numpapto'an Jehu hi ad Jezreel (II Ki. 9:14-37).

† **1:4** Na'at hidin 753 B.C. (II Ki. 15:8-10). ‡ **1:6** Hay pohdonan ibaga ya *mid mammo'*.

baliwa' da'yu.”§

⁸ Ya hidin naphuh Lo-Ruhamah ya nawada'an goh hi Gomer, ya nuntungaw goh, ya lala'i. ⁹ Ya inalin goh Apo Dios ay ha"iin di, “Ngadnam hi Lo-Ami.* Ti adi' mahkay ibilang nan i'Israel hi tatagu', ya bo'on mahkay Ha"iin di Diosda!”

Hay Na'ohhaan nan iJudah ya nan i'Israel

¹⁰ Ya inalin Apo Dios ay ha"iin di, “Nan i'Israel ya gunda dumo'ol an umatdah nan panag hinan pingit di baybay an mi'id di bilangna. Ya manu ti inali' an adi' ibilang didah tatagu' mu awniat madatngan di pangalya' ay didan Ha"iin an Dios an wagwadah enggana di ad imbabaluy ay dida.† ¹¹ At ma'ohha‡ ayu mahkay an i'Israel ya iJudah ya unyu pot'on di ohah mun'ap'apun da'yu. Ya taynanyu nan babluy an immayanyu ta mumbangngad ayu mahkay hinan babluyyu, ya mun'am'amlong ayu ti ipaphod'uy nitaguanyu. At hiyah ne ma"aphod hi ma'at hinan babluy ad Jezreel.”

2

¹ Ya innayun goh Apo Dios an inali ay ha"iin ta ibaga' hinan i'ibba' an i'Israel di, “Ditu'uy tatagun* Apo Dios an pa'appohphodona.”

§ **1:7** Binaliwan Apo Dios nan iJudah hinan titindalun di i'Assyria hidin 722-721 B.C., ya impidwana goh an namaliw ay didah din 701 B.C. (II Ki. 19:32-36). * **1:9** Hay pohdonan ibaga ya *bo'on diday tatagu'*. † **1:10** Rom. 9:26. ‡ **1:11** Heten hapit ya nibalin hinan hapit an *Jezreel* an hay ohan pohdonan ibaga ya *hay numpangiwa'atan Apo Dios hinan tatagu'*. * **2:1** Hiyah ne nibalin an ngadan Lo-Ammi.

*Hay Nangipaddungan Apo Dios hi ad Israel
hinan Babain Puta*

- ² Ya inalin goh Apo Dios ay ha" in di,
 “Umat hinan inatmu ay ahawam an in-
 alim hi bo'on mahkay ahawam di ato'
 ay da'yun i'Israel.
 Ti mahapul an idinongyun mumpabadang
 hinan udum an madayaw.
- ³ Ti gulat ta adi ipogpog ahawam an me'yengha at
 la'tot ya benladam
 ta umat hidin nitungawanan aggyu
 nalubungan.†
 At umat hinay ato' ay da'yuh unyu adi ipog-
 pog an mundayaw hinan bulul.
 Ti pumbalino' tun lutayud Israel hi ma-
 pulun,
 at la'tot ya matoy ayuh inuwawyu.
- ⁴ Ya paddungnay imbabaluy da'yuh udum an
 lala'i,
 at hiyanan adi' da'yu hom'on.
- ⁵ Undan adi ahan ababain an hiyah ne
 nawadaanyu.
 Ti paddungnay mitnud hi inayuh nan
 linala'in namhod ay hiya
 ti dida anuy mangidat hi onona, ya inumona,
 ya iyulohna,
 ya nan mun'aphod an ilubungna, ya
 bayah, ya lana.‡

† **2:3** Hay ugalin di Hudyu ya nan lala'i di mangidat hi lubung di ahawana (Ex. 21:10; Ezek. 16:10), at hay pohdonan hapiton ya idinong Hosea an manalimun ay Gomer ta okod hiyan mumputah udum an linala'i. ‡ **2:5** Kinulug nan tatagu an hi Ba'al di nangidat ay dane ti hiya anuy nangipiyalih udan.

- 6 At hiyanan hawana' nan owonah hubit,
ya ihamad'un dedengon di nunlene'woh
ta mi'id mahkay di atonan lumahun.
- 7 At ta'on hi unna ilulud an mitnud hinan
e'enghana
ya mi'id di atona ta umuyna anapon dida,
mu mi'id di abalinana.
At la'tot mahkay ya alyonay,
Unna' at mumbangngad hidin ahawa' tuwali
ti od'odolnay nitagua' hidin hopapna ya
un ad ugwan!”
- 8 Ya inalin goh Apo Dios di,
“Mu engganad ugwan ya adina ahan abulu-
ton an Ha'in
di nangidat ay hiyah paguy, ya bayah, ya
lanan di olibo,
ya ta'on un nan silver ya balitu' an inyam-
madah nan bululdan hi Ba'al.
- 9 At hiyanan bangngado' nan nun'idat'un paguy
hidin ahiboto'
ya nan pinahapah an bayah,
ya ta'on un nan mun'aphod an lo'ob ya
lubung an indat'un panophopnah odolna.
- 10 Ta paddungnay bolada' hi hinagang nan
e'enghana
an mi'id di mabalin hi mangipawan
Ha'in.
- 11 Ya pogpogo' an amin nan pun'amlongana
an umat hinan tinawon ya binulan an
behta,
ya ta'on un nan Habadun ngilin.
- 12 Ya pumpa'i' nan intanomnan greyp ya nan
ayiw an fig

an alyonah imbayad nan linala'in nan-
gelo' ay hiya.

Ya pahangawo' di do'ol an holo' eden nun-
tammana ta panganan nan atap an ani-
mal.”

- 13 Ya inalin goh Apo Dios di,
“Moltao' hiyan dumalat di nan'uganan
Ha"i'n
ti nun'onong hi incense hinan do'ol an bulul
an Ba'al
ya hay nangusalanah nan nun'abalul an
umat hi hengheng
ta nangagay'aynah nan paddungnay
e'enghana ta inaliwana' ay hiya.”

*Hay Pangipaphodan Apo Dios hinan Holag Is-
rael*

- 14 Ya inalin goh Apo Dios di,
“Ta"on un umat hinay nipaddunganyu
mu awniat ihapita' da'yu
ta itnud'u da'yuh nan mapulun ta ephod'un
mi'hapit ay da'yu
ta way atonyun mumbangngad ay
Ha"i'n. §

- 15 At ibangngad'u da'yuh babluyyu,
ya pogpogo' mahkay di punligatanyu.
At mun'am'amlong ayu an umat hidin
o'ommodyuh nanaynandad Egypt.

- 16 At hitun a'atan ne ya adiyu mahkay alyon hi un
hi Ba'al*

§ 2:14 Hatu ya ma'at hinan Hinlibuy Tawon. * 2:16 Hay
pohdon ten ngadan di bulul an ibaga ya apu unu ahawa. Hiyah
ne hanul di Hudyu.

- di paddungnay *ahawayu* ti Ha"in ya
anggay di unudonyu.
- 17 At pogpogo' hi punnommanyuh Ba'al
ta adi gun mahaphapit.
- 18 At malenggop di pi'taguanyu ti mi'id di
aguhanyu
ti ta'on un nan atap an animal, ya nan
hamuti,
ya nan mabuluh an dumalan ya mi'id di
nappuhih atondan da'yu.
Ya umat goh an mi'id di mangubat ay
da'yu
ti pa"io' an amin nan ma'usal hi gubat an
umat hi hanggap ya pana.
- 19 Ya abuluto' da'yu ta ato' ay da'yuy maphod,
ya ipa'dam'u nan pamhod† ya homo"un
da'yuh enggana.
- 20 Immannung an adi' ibahhaw tun inali' an
da'yuy tatagu'
ta wan abulutonyu an Ha"in hi Apo Dios.
- 21 Ya henen algaw ya donglo' mahkay di luwaluyu
ta ipa'ali' di udan,
- 22 at humangaw di itanomyun paguy, ya greyp, ya
olibo.
At hay pangalidah nan babluyyu ya ad
Jezreel‡ an dumalat di ado'ol di *ipa-
hangaw'u*.

† 2:19 Heten hapit an pamhod ya nitudo' hinan hapit di Hudyu, mu gulat ta nitudo' hinan hapit di iGreece at immannung an *agape* di nitudo' hitu an bo'on nan pamhod an *phileo* unu *eros* ti heten kalahin di pamhod ya minaynayun an madpol an ta'on un way malgom an ma'at. ‡ 2:22 Hay pohdonan ibaga ya *nan ipahangaw Apo Dios*.

23 At hitun pangibangngada' ay da'yuh nad Israel
ya Ha"iin mahkay di okod ay da'yu.

At da'yun nangalya' hi adi' pohdon§ di
pangipattiga' hi pamhod'u,

ya da'yun nangalya' hi bo'on'u tatagu* di
pangalya' hi tatagu' da'yu mahkay.†

Ya awniat alyonyu nongkay di Ha"iin hi
Apo Dios.”

3

*Hay Namangngadan Hosea ay Ahawanan hi
Gomer*

¹ Palpaliwan ya inalin Apo Dios ay ha"iin di, “Eka
bangngadon nan ahawam hinan ne'yenghaana.
At ta"on un umat hinan mi'linala'i ya ipattigmuy
namhodmun hiya an umat hinan munnananong
an namhod'un da'yun i'Israel ti ta"on unna' din'ug
ay da'yu ta dinayawyuy bulul, ya umat goh an
pohpohdonyun onon nan ne'nong an raysin an
niyammah tinapay ay danen bulul.”*

² At inunud'u din inalin Apo Dios ta binayada'
nan ahawa† hinan ne'yenghaana hi himpulu ta
leman silver ya pituy halub an barle.‡§ ³ Ya inali'
ay hiyay, “Mahapul an idinongmun mumputa, ya
adi'a mahkay umuy me'yelo' hi udum an linala'i,

§ 2:23 Unu Lo-Ruhamah (Hos. 1:6). * 2:23 Unu Lo-Ammi (Hos.

1:9). † 2:23 Rom. 9:25. * 3:1 Heten tinapay ya Onong hi
Punyamanan an nidat ay Ba'al. † 3:2 Hi Gomer ya numbalin
hi himbut ti mid mapto' ya napuh di pihhuna, at nila'uh palengke.

‡ 3:2 Hiyah ne umat hi paguy. § 3:2 Nan pihhun silver an indat
Hosea ya godwan di balul nan himbut (Ex. 21:7, 32). Mu gulat ta
middum di balul nan onom hi kaban an barle at hiyah ne ustuh
balul nan himbut.

ya mihina'ah tun abung'u an ta'on un madnoy di adita pun'ohhaan an molo'."

⁴ At umat hinay inalin Apo Dios hi ato' ti mi-paddung ay ditu'un i'Israel an mabayag ya mi'id di mun'ali ay ditu'u. Ya mabayag goh an mi'id di mange'nong hinan e'nong tu'u, ya mi'id mahkay goh din bulul. ⁵ Mu la'tot mahkay ya mumbangngad tu'un i'Israel an mundayaw ay Apo Dios ta unudon tu'u nan ali an holag David. At ta'tan tu'u mahkay hi Apo Dios, at hiyanan umunud tu'un Hiya ta wagahan ditu'u.*

4

Nan Inalin Apo Dios hi Bahol nan i'Israel

- ¹ Ya inali' an hi Hosea di,
 “Donglon tu'un holag Israel heten ipabahol Apo Dios ay ditu'u
 an mi'id anuy denol nan tatagun ditu'u,
 ya mi'id di pamhod tu'uh i'ibba tu'u,
 ya din'ug tu'u anuh Apo Dios.
- ² Ti un tu'uat goh mun'idut, ya kumuluk, ya pumatoy,
 ya mangakaw, ya me'yelo' hi bo'on ahawa,
 at paddungnay limmuwag nan adi maphod an ma'ma'at,

* **3:5** Hiyah ne ma'at hinan Hinlibuy Tawon.

at hiyanan minaynayun di mipapatoy ay
ditu'u.*

- ³ At hiyanan mumbalin hi mapulun tun babluy
tu'u
ta mun'atoydan amin nan wah tu
an ta"on un nan animal, ya nan hamuti,
ya ta"on un nan wah nan baybay.”

Hay Namadanan Apo Dios hinan Papadi

- ⁴ Ya inalin goh Apo Dios di,
“Mu adi ayu mumpipinnabahol
ti hay pabaholo' ya da'yun papadi.†
⁵ Ti gun ayu bumahobahol hi abigabigat an da'yun
amin hinan mumpunlayah an propeta,
at hiyanan pa"io' hinad Israel an nipad-
dung hi inayu.
⁶ Ubaho' nan tatagu' ti agguya' inunud ay dida,
mu da'yun papadi di pabaholo' ti adiyu
pohdon an unudon di Uldin'u.
At hiyanan du'go' da'yu an ta"on un nan
imbabaluyyu.

* **4:2** Hidin nalpahan di natayan nan Alin hi Jeroboam II ad Israel hidin 753 B.C. ya waday namatoy hinan opat an a'alid Israel an (1) nan Alin hi Zechariah (an un onom di bulan hi nun'aliana ya un matoy; II Ki. 15:8-12), ya (2) nan Alin hi Shallum (an un oh'ohhay bulan hi nun'aliana ya un matoy; II Ki. 15:13-15), ya (3) nan Alin hi Pekahiah (an un duway tawon di nun'aliana ya un matoy; II Ki. 15:23-26), ya (4) nan Alin hi Pekah (II Ki. 15:27-31). Ya eden timpu ya waday ohan alin agguy napatoy an nan Alin hi Menahem, mu hiyay nangipapatoy hinan impapto'na, ya impabu'lina nan numpunhabi (II Ki. 15:16). † **4:4** Mid mapto' ya waday udum an papadin namhod an mangidiklamuh nan tatagu ta alyonday hay tataguy dumalat hi pimmuhian nan nasyonda, mu hay inalin Apo Dios ya ta"on un dida goh.

- 7 Ti alyon at goh ta dumo'ol ayun papadi
ya un at goh miyal'allay pumbahbaholanyu
ti impalloga' an Dios hinan inyammayun
dayawonyu.
- 8 Ti pohpohdonyuh un bumahobahol nan tatagu'
ta dumo'ol di iyalidah e'nongdan dumalat di baholda
ya wan da'yuat di umadangyan.
- 9 At hiyanan moltao' nan tatagun dumalat nan baholda,
ya umat goh hinay ato' ay da'yun papadi.”
- 10 Ya inalin goh Apo Dios di,
“Ta'on goh hi unyu gun anon di dagwayun e'nong nan tatagu
mu mahinaangan ayu damdama.
Ya ta'on hi un ayu gun me'yelo' hinan binabain puta
mu adi ayu mahlag ta mi'id di atonyun dumo'ol
ti nginohoya' ay da'yu.”

Hay Nundayawan di i'Israel hi Udum an Ibi-langdah Diosda

- 11 Ya inalin goh Apo Dios ay ditu'uy,
“Nen unyuat goh ilaputan an uminum hi bayah,
an ta'on un nan napgot ya iniddumyu ta mabutong ayu,
ya mid poto' di punnomnomyu.
- 12 Ya nan goh udot bubulul an ayiw di ayyu pummahmahan hi un waday pohdonyun innilaon,

ya usalonyuy pintung unu hul'ud an
 pumbuyun ta innilaonyuy aat di ma'at.
 Ya pohpohdonyun umuy me'yel'elo' hinan
 binabain puta,
 at hiyanay dimmalat hi nan'uganyun
 Ha"in an Dios.

- 13 Ya hidih nan tulid di duntug di ayyu pangi-
 dawatan hinan e'nongyu
 ya panghoban hinan incense hinan puun
 di atata'nang an ayiw an manapha-
 pang an maphod hi punliduman.
 At mahawanan nan adi maphod an atonyu
 an ipabayad nan imbabaluyyuy odolda
 ya ilugtapan nan inapuyuy ahawada.

- 14 Mu adi' moltaon nan binabain imbabaluyyu ya
 inapuyun nangat hi umat hina
 ti da'yun linala'iy gun umuy hinan
 mangila'uh odoldah nan way
 pun'onngan,
 ya innayunyun mun'onong hinan
 dayawonda.

Mu undan agguyyu inilan henen gunyu
 aton di dumalat hi a'ubahanyu?‡

- 15 Da'yun i'Israel ya nipaddung ayu damdamah
 nan babain nangilugtap hi ahawana.
 Mu olom ni' ya adiyu talamon nan iJudah
 ta adida iyunnud ay da'yu.

‡ 4:14 Manu ay adi moltaon Apo Dios di pumbaholan nan binabai
 ti inilanan nan linala'i ya moltaonda nan binabaih unda ilugtapan
 dida an ta'on un dida goh an linala'i ya middumdah nan putan di
 timplu.

Ya idinongyun gun umuy mun'onong ad Gilgal[§] ya ad Beth-Aven* an napnuwan di adi maphod an ma'ma'at.

Ya adi ayu gun munhapatah ngadan'u an Dios an wagwadah enggana.

16 Da'yun i'Israel ya umat ayu goh hinan bakan nalot an maguyud.

Pohdo' an ipapto' da'yun umat hinan aton nan mumpahtul an iyuyuna nan kalniluh nan ambilog an pumpahtulan, mu nihimung an adiyu pohdon.

17 Ti nunheglay namenhodyun i'Israel an mundayaw hinan bulul, at un ayu kaymu okod!

18 Ya pohpohdonyun umin'inum ta wa ay ta nabutong ayu ya innayunyun umuy manganap hinan binabain puta ti pa'appopohdonyun gun mangat ay danden ababain.

19 At hiyanan ma'ubah ayuh pangat han paddung-nay alipugpug ta mabainan ayu

§ 4:15 Hete ya babluy an neheggon ad Jericho, ya impiyamman nan Hudyuh di nan ma"aphod an pundayawandah bululda (Hos. 9:15; 12:11).

* 4:15 Hay pohdonan ibaga ya *babluy di pumbaholan*. Mu hay immannung an ngadan ten babluy ya ad Bethel an hay ibalinana ya *punhituwan Apo Dios* (bahaom nan footnote di Gen. 28:19). Mu pimmuhih ten lugal ti nan nahhun an alid Israel hi appit hi iggid hi un hagangon di buhu'an di algaw an nan Alin hi Jeroboam I (930-909 B.C.) ya impiyammanah di nan oha goh an ma"aphod an pundayawan hinan bulul (I Ki. 12:28-33).

ti mi'id di ibadang nan bubulul an gunyu onngan.”

5

Hay Moltan nan i'Israel ya iJudah

- ¹ Ya inalin goh Apo Dios di,
 “Donglonyuh ten alyo' an da'yun papadi,
 ya da'yun i'Israel, ya ta"on un da'yun
 pamilyan di ali
 ti un gulat at ya da'yuy maphod di pangi-
 panuhnah nan malgom,
 mu un ayuat goh numbalin hi hulun
 a'naan di tatagud Mizpah,*
 ya tawang an nebe'lag hinan Duntug an Ta-
 bor ta omod unda do'ol di tatagun ma'na.
- ² Ti hanan pumbahbaholanyu ya paddungnay
 limmamut hi nitaguanyu,
 at hiyanan moltao' da'yuh udum di al-
 gaw.
- ³ Ti i'innila' an amin nan ina'inatyun i'Israel.
 Ya hay pannig'un da'yu ya umat ayuh
 nan babain din'ugnay ahawana ya im-
 muy ne'yengha,
 at hiyanan adi' da'yu abuluton.
- ⁴ Ti hanan nun'appuhin ato'atonyuy adiyu
 namhodan an mumbangngad ay Ha"in
 an Dios.
 Ti popohdonyu ahan an dayawon nan
 udum an dayawonyu,

* **5:1** Duway Mizpah ad Israel ti (1) waday ohah nan babluy ad Gilead hi appit hi buhu'an di algaw (Gen. 31:43-49), ya (2) waday oha ad Benjamin (I Sam. 7:5-6; 10:17). Agguy tu'u inilay awadan ten Mizpah.

- at hiyanan adia' abuluton an Ap'apun Diosyu.
- ⁵ Ya nan adiyu pumpa'ampaan an i'Israel di attigangan nibahhaw ayu.
At hiyanan matoy ayu an ta"on goh un da'yun iJudah.
- ⁶ At ta"on hi unyu e'nong di baka unu kalnilu ay Ha"in
ya mi'id di hulbina ti adi' abuluton ti din'ug'u nongkay da'yu.
- ⁷ Ti mi'id di denolyun Ha"in an Dios an un at goh nan udum an madayaw di nundenlanyu.
At hiyanan ta"on un nan imbabaluyyu ya mi'id hulbidan Ha"in,
at ma'ubah ayun amin an ta"on un nan pah-tuyu.”

Hay Amoltaan di iJudah ya i'Israel

- ⁸ Hin'alina goh ya inalin Apo Dios di,
“Mundadaan ayun holag Benjamin ta ipagangohyu nan talampet ta madngol ad Gibeah, ya ad Ramah, ya ad Beth Aven[†] ta mipa'innilan waday gubat.[‡]
- ⁹ Ti nadatngan mahkay di a'ubahanyun amin an i'Israel,
at adi ayu dumenodenol ti umannung nan inali' an ubaho' nongkay da'yu.
- ¹⁰ Ya ta"on un nan a'ap'apud Judah

[†] **5:8** Unu ad Bethel (bahaom nan footnote di Hos. 4:15). [‡] **5:8** Hay kulugon nan udum ya ipa'innilanay gubat an nitudo' hi II Ki. 16:5-9 ya Isa. 7:1-9.

- ya umatdah nan tagun unna gulaton an mangipahlig hi igad,[§]
 at hiyanan nan bungot'u ya ay danum an ihiit'un dida.
- 11 Ya da'yun i'Israel ya nidugah di punligatanyu ti hiyah ne lagbuyun nundayaw hinan mi'id di hulbinan bulul.
- 12 At ad ugwan ya hay pummolta' ay da'yun i'Israel
 ya umat hi pangat di la'oy an mama"ih nan lubung.
 Ya hay pangat'uh nan iJudah ya umat hi pangat di lu'lu' hinan ayiw.
- 13 At hidin le'naonyun i'Israel an mid ologyu ya nan iJudah an dumalat di hugatda ya umuy ayu mumpabadang hinan alid Assyria.*
 Mu mi'id di abalinandan bumadang ay da'yu.
- 14 At mi'id di mabalin an mamaliw ay da'yun i'Israel ya iJudah hinan pummolta' an umat hi pangat di layon an mangilayaw ay da'yu ta ma'ubah ayu.
- 15 At du'go' da'yun tatagu' ta engganah muntutuyu ayuh baholyu,
 at mumpahpahmo' ayun mumpabadang ay Ha"in
 ti gapun nen holtaponyu ya hapulona' mahkay ay da'yu.”

§ 5:10 Penloh nan iJudah nan udumnan babluy ad Israel (I Ki. 15:16-22). * 5:13 Unu nan Alin hi Tiglath-Pileser III (II Ki. 15:19-20; 17:3).

6

Hay Agguy Namhodan nan i'Israel an Muntutuyuh Baholda

- ¹ Ya inali' an hi Hosea di,
 “La'tot man ya alyon tu'uy,
 Mumbanggad tu'u mahkay an mundayaw
 ay Apo Dios
 ti pina"i ditu'u ni' ay Hiya,
 mu ipaphod ditu'u!
 Ya paddungnay hinugatan ditu'u,
 mu agahan ditu'un Hiya goh damdama!
- ² At ag'aga ya ipaphodnay niyatan tu'un Hiya
 ta minaynayun an ibbaan ditu'uh tun
 pi'taguan tu'u.
- ³ At hiyanan mahapul an aton tu'uy abalanan
 tu'un manginnilah aatna.
 Ti nundadaan tuwalin bumadang ay
 ditu'u
 an umat hinan algaw an un tuwali mingemel
 hinan helhelong,
 ya umat goh hinan udan an un tuwali
 magah hitun luta
 ta humangaw ya pumhod di mitanom.”
- ⁴ Mu inalin Apo Dios di,
 “Unman mi'id di pangi'ata' ay da'yun
 i'Israel ya iJudah
 ti i'innila' an henen pamhodyun Ha"in
 ya umat hinan bunut ya dulnuh nan
 mun'awawa'ah an ag'aga ya na'ubah.*

* **6:4** Ta'on hi un paddungnay nuntutuyu nan i'Israel hinan verses 1-3 mu inilan Apo Dios an agguy nahamad nan inatdan nuntutuyu.

- 5 At hiyanan hennag'u nan propeta' an mangipa'innilan ubaho' da'yu.
 Ti hay ninomnom'un ten ato' ya ta ma'awatanyuh un madatngan nan a'ubahanyu
 an umat hi dumatngan di ilat.
- 6 Ti hay pohdo' ya nan nahamad an pamhodyun Ha"in
 an bo'on nan animal an e'nongyun Ha"in.†
 Ti nan pangunudanyun Ha"in an Dios di nabalul ya un hanan gohbonyun e'nong ay Ha"in.”
- 7 Ya inalin goh Apo Dios di,
 “Mu hay immannung ya umat ayu ay da Adam
 an imbahhawda nan nunhahappitananmi.‡
- 8 Mu umat goh hidin i'ibbayud Gilead an adi ahan maphod di ina'inatda,
 ya do'ol di tatagun pinatopatoyda.
- 9 Ya ta"on un da'yun papadi ya mumpangakaw ya mumpunhod'ap ayu
 ti matutunud ayun umuy mumbota' hi-nan kalatan miyuy ad Shechem§
 hi maluh ta hod'aponyu ya pinatoyyu.
 At nidugah ahan an adi maphod hanan ato'atonyu!
- 10 At hidin do'ol di gun'u tinnig an nappuhin ina'inityud Israel

† 6:6 Mat. 9:13; 12:7. ‡ 6:7 Gen. 3:1-7. § 6:9 Ad Shechem di ma'alih Siudad an Pangih'i'ugan ti mabalin an hiyay pange'wan nan tatagun lumayaw hi un way mamatoy ay dida (Josh. 20:1-9, ya namamah nan verse 7).

ti umat ayu nongkay hinan babain
din'ugnay ahawana ta immuy
ne'ye'engha,

ya hay pannig'un da'yu ya nalugit ayu.

- 11 Ya ta"on un da'yun iJudah ya waday gintud'uh
panumalyaa' ay da'yu
ta miyunnudan hinan inatyuy pum-
molta' ay da'yu.

Mu ongol di namhod'un bumadang ay da'yu
ya mangipaphod hinan numbabluya'!"

7

- 1 Ya inalin Apo Dios di,

“Mu nihimung an nappuhiy gunyu aton
an namamad Samaria* ti layahanyuy
i'ibbayu,
ya wada goh ay da'yuy mangakaw ya
humod'ap.

- 2 Ya hay punnomnomyu ya agguy'u inilan amin
nan nun'appuhin gunyu aton,
mu hay immannung ya i'innila' an nan
pumbaholan gunyu aton.

- 3 Ti ta"on tuwalih un nan aliyu ya nan u'upihyalna
ya pun'amlonganda nan layahyu ya nan
nun'appuhin ato'atonyu.

- 4 Ya umat ayu goh hinan babain din'ugnay
ahawana ta immuy ne'yengha.
Ti dumalat nan namenhodanyun gun
numbahol

* **7:1** Hiyay pento' nan Alin hi Omri ta hiyay kapitulyudad Israel
(I Ki. 16:24).

- ya niyummat hinan mabi'ah an apuy hinan
punhaangan hi tinapay an adi dumoldol-
nat.
- 5 Ya wa ay goh ta nadatngan nan behtan nan
aliyu[†]
ya ni'bubutong hinan u'upihyalna[‡]
an me'me'yat hinan gun aton nan tatagun
mumpunggohoy.
- 6 Ya nan bungoty yu ya umat hinan apuy an bumal-
abalang nan mahdom
ya wa ay ta yupyupan hinan helhelong ya
madanalang.
- 7 At dumalat enen nidugah an bungoty yu ya mi'id
di ogonyun mamatoy hinan a'ap'apuyu.
Mu ta'on un umat hinay na'na'at ya mi'id
di ohah nan tataguh
numpahmo' an mumpabadang ay Ha'in.”
- 8 Inalin goh Apo Dios di,
“Da'yun i'Israel ya nipaddung ayuh nan
tinapay
an nalutuy balina ya agguy di balina.
- 9 Ti nan nidugah an nundenolanyuh nan tataguh
nan nunlene'wohyu
ya unyu pinalpaliwan ya mid mahkay
ologyu
ti nun'a'in'inna ayu unu nun'ala'ay ayu.
- 10 Mu ta'on un ayu umat hina ya adi ayu
mumpa'ampa ta mumbangngad ayun
Ha'in.

[†] 7:5 Mid mapto' ya hiyah ne algaw hi nitungawan di ali. [‡] 7:5
Hay na'atan te ya nan Alin hi Elah an numpapto' ad Israel ti
nabutong hiyah din natayana (I Ki. 16:9-10).

At hiyah ne attiganan nibahhaw ayu.

- 11 At hiyanan umat ayuh nan kalapati
 an ag'agan mabaliyan ti mid potu' di
 punnomnomna.
 At mumbi"ahan ayun umuy mumpabadang
 hinan i'Egypt[§] ya i'Assyria.*
- 12 Mu alyo' ay da'yu an ta"on un ngadan di ayanyu
 ya umata' hinan tagun manawang hi
 hamuti ta tawango' da'yu
 ta ipa'annung'u din inali' an moltao' da'yu.
- 13 At hiyanan mahmo' ayu ti hay ligat ya
 a'ubahanyuy
 lagbuyun nan'ug ay Ha"in.
 Ti un gulat at ya baliwa' da'yu,
 mu adi ti inlayalahana' ay da'yu.
- 14 Ya hinkilkilaonyun munluwalu,
 mu bo'on Ha"in di punluwaluanyu ti hi
 Ba'al.
 Ya hugatonyuy odolyu ta olom ya donglona
 ya winagahana nan intanomyu.
- 15 Mu Ha"in an nuntudtudu ya nangipabi'ah ay
 da'yu
 di pumbalinonyun mi'buhul.
- 16 Ti ngohoyona' an na'abbagbagtun Dios,
 at hiyanan umat ayuh nan napikun
 panan adi mepto' hinan panaona.
 Ya manuy panapit nan a'ap'apuyu,
 mu patayon nan buhulyu dida.

§ 7:11 Numpabadang nan Alin hi Hoshea hinan alid Egypt (II Ki. 17:4).
 * 7:11 Numpabadang nan Alin hi Menahem hinan alid Assyria (II Ki. 15:19-20), ya umat goh ay da Alin hi Ahaz (II Ki. 16:7-9) ay Alin hi Hoshea (II Ki. 17:4).

At awniat un da'yu ab'abatlan hinan i'Egypt.”

8

Hay Nan'ugan nan i'Israel ay Apo Dios

- ¹ Ya inalin Apo Dios di,
 “Ipagangohyu nan talampet ta
 mangipa'innila
 an na'uyday umat hi agila an mangubat hitun
 numbabluya’*
 ti agguyyu inat din nunhahappitanan
 tu'u,
 ya nginohoyyu nan Uldin'u.
- ² Manu ti munluwalu ayu
 ti inaliyuy inilaa' an Ha"iin hi Apo Dios.
- ³ Mu layahyu ti agguyyu inunud nan Uldin'u,
 at hiyanan na'uyda mahkay di buhulyu
 ta pumpudug da'yu.
- ⁴ Ti hay oha goh ya numpili ayuh aliyu ya
 ap'apuyu† an agguyyu inyal'alín Ha"iin.
 Ya inyammayu goh nan silver ya balitu'
 hi bulul ta dinayawyu,
 at hanay dumalat hi a'ubahanyu.
- ⁵ Da'yun iSamaria,
 adi' ahan pohdon nan inyammayun
 umat hi kilaw di baka ta dinayawyu!‡

* **8:1** Hay ipa"elna ya ad Assyria. † **8:4** Natoy nan Alin hi Jeroboam II hidin 753 B.C., ya hidin nehnod an himpulu ta tulun tawon an naluh ya waday leman nahayhaynod an a'alid Israel: (1) hi Zechariah (II Ki. 15:8-12), ya (2) hi Shallum (II Ki. 15:13-16), ya (3) hi Menahem (II Ki. 15:17-22), ya (4) hi Pekahiah (II Ki. 15:23-26), ya (5) hi Pekah (II Ki. 15:27-31). ‡ **8:5** Hiyah ne duwan bulul an impiyamman nan Alin hi Jeroboam I (930-909 B.C.) ad Bethel ya ad Dan (I Ki. 12:28-33).

- Nidugah di bungot'un da'yu!
 At anuud nin di pumhodan di ugaliyu?
- ⁶ Henen gunyu dayawon ya un hay inyamman di
 i'ibbayun holag Israel damdama!
 Mu Ha'in ya anggay di immannung an
 Dios,
 at hiyanan henen gunyu dayawon ya mapa'i
 ta mun'agimu'.
- ⁷ Ya mi'id di hulbin nan ato'atonyu ti ta"on hi un
 ayu munhabal ya ma'upohda.
 Ya wa ay goh di nalamhanan ya nan
 buhulyuy mangan.
- ⁸ At napa"i ayu mahkay an i'Israel
 ti ad ugwan ya hay pannig nan tataguh
 nan abablubabluy ya mi'id di hulbiyu.
- ⁹ Ti umat ayuh nan atap an dongki an un okod hi
 umay'ayana.
 At ta"on un ad Assyria ya immuy ayun
 numpabadang,
 ya immuy ayu goh numbayad hi udum an
 babluy hi mangibaliw ay da'yu.
- ¹⁰ Mu ta"on un ayu gun mumpabadang hi udum
 an babluy ya amungo' damdama da'yu
 ta iyabulut'u ta paligligaton da'yuh nan
 ali ya ap'apun di Assyria. §
- ¹¹ Manu ti do'ol di inyammayuh
 pange'nonganyuh a'aliwan di baholyu,
 mu un at goh hay a'ud'udman di pum-
 bahbaholanyu.

§ **8:10** Duway mabalin hi ngadana ti (1) nan Alin hi Shalmaneser V, unu (2) nan Alin hi Sargon II (bahaom nan footnote di Hos. 10:6 ta innilaom di aatdan duwa).

- 12 Ti nan me'nong ya nan aton an mange'nong ya
 impitudo"u,
 mu agguyyu inunud.
- 13 At hiyanan ta"on hi unyu e'nong ay Ha"in
 nan ma"aphod an animalyu ya gunyu inan
 danen ene'nongyu
 mu adi' abuluton hana ti mipapanom-
 nom ay Ha"in nan baholyu.
 At hiyanan moltao' da'yu ta ipiyuy'u da'yu
 goh ad Egypt* ta mumbalin ayuh himbut.
- 14 Ya mahiw ayun i'Israel an gun mangiyammah
 a'abung nan aliyu,
 mu inaliwanyu nan nunlumun da'yu.
 Ya ta"on un da'yun iJudah ya taganyuy pa-
 phod hinan nun'ihamad an allup nan num-
 babluyanyu,
 mu ipa'ali' di apuy ta moghob an amin
 nan gunyu inyamma.”

9

Hay Aat Nongkay nan Pummoltan Apo Dios hinan i'Israel

- ¹ Ha"in an hi Hosea ya alyo' di,
 “Da'yun i'ibba an holag Israel ya idi-
 nongyu nan behtan pundayawanyu
 ta adiyu iyunnud hinan udum an babluy.
 At adiyu pun'amlongan nan do'ol an
 bento'yu

* **8:13** Nan Alin hi Jehoahaz (unu Shallum) an nun'alih tuluy bulan ad Judah hidin 609 B.C. ya nipiyuy ad Egypt hidin Alin hi Neco (II Ki. 23:33-34; Jer. 22:11-14).

an hay punnomnomyu ya hiyanay bayad di
pundayawanyun Ba'al.

Ti umat ayuh nan babain din'ugnay
ahawana ta immuy numpabayad hi
odolna.*

² Mu ta"on un do'ol di ma'an ya ma'inum
ya makudangan ayuh ma'an damdamah
udum di algaw.

³ Ti adi tu'u munnonong hitun babluy Apo Dios
ta mumbangngad tu'u goh ad Egypt† ya
ad Assyria,
at ta"on un nan mapaniaw an ma'an hidi ya
pe"an tu'u.

⁴ Ya ipawan nan tataguh di nan umuy tu'u
pun'onngan hi ma'an ya bayah ay Apo Dios.
Mu ta"on ya adina damdama abuluton
ti hay pannignah nan ma'an eden babluy ya
nipaddung hinan ma'an hinan way natoy.‡
At hanan mangan ay dane ya mibilang-
dah nalugit hi hinagang Apo Dios,
ya adi mabalin an mehgap danen ma'an hi-
nan Timplu.

⁵ Ya idinong tu'un ibehtaan nan behtan pun-
dayaw ti numbalin tu'uh himbut,

* **9:1** Hin'umu'uddum ya umuy nan putah nan pun'elekan hi paguy ti linala'in amin di umiyan hidih amahdomahdom ta engganay un malpah ti mahapul an waday mun'adug hinan elek (Ruth 3:2-3). † **9:3** Hay ipa"el ad Egypt ya ad Assyria ti mid di i'Israel an nibalud hidid Egypt (bahaom nan footnote di Hos. 8:13 ta innilaom di na'at hinan ohan alin nibalud hidi, mu iJudah hiya an bo'on i'Israel, at nob'on). ‡ **9:4** Bahaom nan Num. 19:14-15 ta innilaom di ma'at hinan ma'an hinan abung hi awadan nan natoy.

- at mi'id di abalanan tu'un mangat hinan
pohdon tu'u.
- ⁶ Ya ta"on hi un tu'u alyon di nabaliwan tu'uh nan
ay tu'u atayan
mu mah'u' tu'u damdamad Egypt,
at hidiy atayan tu'u ya ilubu'an tu'u.
At hanan nun'abalul an gina'u tu'u ya
ma'utawda,
ya nan a'abung tu'u ya mahu'munan hi wa'al.
- ⁷ Ya ag'agay adatngan di pummoltaan Apo Dios ay
ditu'un holag Israel,
at ipa'innila tu'u tuwalih ne an dumalat
nan nun'appuhin ina'inat tu'u.
Ti ta"on un da'min propeta ya inaliyuy
nun'abongang ami,
at adi da'mi ahan pohdon an dumalat
nan nidugah an adi maphod an aatyu.
- ⁸ Ti hennaga' ay Apo Dios ta ipa'innila' ay da'yun
i'ibban holag Israel di pumhodanyu,
mu unna' at goh pahiwon ay da'yu
an umata' hi hamutin unna' at goh huluwon
an ta"on un hinan Timplu.
- ⁹ Ya nidugah di anappuhiyu an umat ayu ahan
hinan iGibeah,§
at hiyanan adi aliwan Apo Dios danen
gunyu aton,*
at moltaon da'yun Hiya.”

¹⁰ Ti inalin Apo Dios di,

§ 9:9 Bahaom nan Judg. 19:1-20:48 ta innilaom nan aat di tatagud
Gibeah. * 9:9 Manu ay adina aliwan di baholda ti agguyda
intutuyun Hiya.

“Hidin penghanah namto'a' hidin
 o'ommodyu
 ya nipaddung hi panganapan hinan bungan
 di greyp hinan mapulun
 ti hidin penghanah nanniga' ay dida ya
 umat hi pannigan
 hinan hopap di bungan di fig an
 umipa'amlong.

Mu hidin immuydah nan Duntug an Peor
 ya ni'dayawda ay Ba'al an inyamman
 di tagu,
 at umipaboholda an umatdan danen gunda
 dayawon.†

11 At hiyanan nan nabalul ay da'yun i'Israel ya
 umahpuyaw an ay hamutin tumayap
 ti nan a'ahawayu ya adida mahkay
 mawadaan,
 at adi ayu mahlag.

12 Mu ta'on goh hi un alyon hi un way imba-
 baluyyu
 ya bangngado' di nitaguanda ta nu-
 manomnom ayu.

Ya mahmo' ayu ti du'go' da'yu!

13 Hidin hopapna ya maphod di nitaguanyun
 i'Israel
 an umat ayuh nan maphod an ayiw
 an himmangaw hinan ma'allumong an
 luta.

Mu ad ugwan ya ma'ubah ayu ti patayon nan
 buhul nan imbaluyyu.”

14 Ha"i'n an hi Hosea ya alyo' di,

† **9:10** Bahaom nan Num. 25:1-5 ta innilaom nan na'at ad Ba'al Peor.

“Hay odowo' ahan ay He" a, Apo Dios, hi
atom
ya olom ni' ya adida munholag nan binabai.”

- 15 Ya inalin goh Apo Dios di,
“Da'yun i'Israel ya nete" a tuwalid Gilgal
di bimmubungta' ay da'yu
an dumalat nan nun'appuhin ina'inatyu.‡
At hiyanan pumpakak' u da'yu ta makak
ayuh nan babluy an indat' u.
Ya mi' id mahkay di pamhod' un da'yu
ti ta" on un nan ap' apuyus ya *ngohoyona'*.
- 16 Ti da'yun i'Israel ya umat ayuh nan wa' al
an mi' id di bungana ti mamaganan nan
lamutna.
At umat hinay ma' at nongkay ay da'yun
i'Israel an adi ayu mahlag
ti ta" on hi un alyon ta waday imbabaluyyu ta
pa' appohpohdonyu dida
mu banggado' damdamay nitaguanda.”

Hay Nangibaagan Hosea hi Ma' at hinan i'Israel

- 17 Ya ha" in an hi Hosea ya alyo' di,
“Da'yun i'ibba' an holag Israel ya agguyyu
inunud hi Apo Dios,
at hiyanan du' gon da'yun Hiya ta umuy
ayu lumane' le' od hinan abablubabluy hi-
tun luta.”

10

1 Ya inali' goh di,

‡ 9:15 Bahaom nan footnote di Hos. 4:15 ta innilaom di aat ten umipabohol an lugal. § 9:15 Heten hapit ya umat hinan hapit di Hudyu an *ngohoyon*. At inusal Apo Dios nan hanul ta mipa' innilay aatda.

“Ditu'un holag Israel ya umat tu'u ni
hinan greyp an nangimbubunga.

At un tu'u umadangyan,
mu unyuat goh tagan di ammah
pun'onnganyu ya pundayawanyuh
nan inyamman di tagu.*

² At nan impa'enghayun layah ya ngohoy di pum-
moltan Apo Dios ay da'yu,
at ta"on un nan pun'onnganyu ya nan
dayawonyu ya pompa"ina.

³ At la'tot ya alyonyuy,
Din'ug tu'uh Apo Dios,
at hiyanan din'ug ditu'u mahkay ay Hiya,
at mi'id di ali tu'u.
Mu ta"on hi un wada ya adi ditu'u badangan
damdama.

⁴ Ti do'ol di inaliyun hinohha, mu agguyyu inat.
At hiyanan mundidiklammuan ayu
an umat ayuh nan puma"i an holo' hinan
payaw unu uma.

⁵ Ya da'yud Samaria ya inyammayuy balitu' an
baka[†] hi bululyud Beth Aven,[‡]
mu la'tot ya ilayaw nan buhulyu,
at hiyanan kumila ayu ya tuma'ot ayun ta"on
un nan papadi

* **10:1** Gun immadangyan nan i'Israel hidin timpun di nun'alian Jeroboam II (793-753 B.C.). † **10:5** I Ki. 12:28-33. ‡ **10:5** Hay pohdonan ibaga ya *bablu* hi *pumbaholan* (bahaom nan footnote di Hos. 4:15 ta innilaom di aat ten lugal).

6 ti iyuydad Assyria heden bululyu ta idatdah nan nidugah an alida. §

At da'yun i'ibba' an holag Israel ya mabainan ayuh nan nundayawanyuh nan inyammayun bulul an hay ayiw di udum hi niyamma.

7 Ya ta'on goh nan aliyud Samaria ya miyuy hi udum an babluy

an umat hinan it'ittang an hapang an gun miyanud hinan danum.

8 Ya umat goh an mapa"i nan pundayawanyuh nan duntug an Beth Aven* ta mahu'munan hi wa'al

ti didatuy dimmalat hi numbaholan tu'un holag Israel.

Ya alyon tu'u mahkay di,
Anaad ta adi matob nan duntug ta magabunan tu'u kaymu?"†

9 Ya inalin Apo Dios di,

“Engganad ugwan ya gun ayu bumahobahol

an umat ayuh din o'ommodiyud Gibeah.

At hiyanan mun'a'atoy ayuh nan gubat ad Gibeah.‡

§ **10:6** Unu nan Alin hi Shalmaneser V (726-722 B.C.) an imbaluy nan Alin hi Tiglath-Pileser (II Ki. 17:3-5; 18:9-11). Hi Shalmaneser ya natoy hidin nunli'ubandah nan siudad ad Jerusalem, at nan Alin hi Sargon II (722-705 B.C.) an nipallog ay hiyay nangelpah hi tamunah nangilayawandah nan Hudyu ta nipiyuydad Assyria (Isa. 20:1). * **10:8** Hay pohdonan ibaga ya *babluy hi pumbaholan*. † **10:8** Lk. 23:30. ‡ **10:9** Judg. 19:1-20:48.

- 10 Ti iyal'allayun mangat hi adi maphod ya ng-
inumhay ayu,
at hiyanan iyabulut'u ta ma'amungday
tatagun nalpuh udum hi babluy
ta megobdan mangubat ay da'yu ta baludon
da'yu
ta mumbalin ayu goh hi himbut.
- 11 Ya manuh din hopapna ti na'na'unnud ayu
an umat ayuh nan na'na'unnud an baka
an mahlun mun'ili'.
Mu ad ugwan ya paddungnay ipaku' ay da'yu
han madamot,
at Ha"in di manguyud ay da'yun i'Israel
ya iJudah,
ya da'yuy mun'aladuh nan paddungnay
ma'ulhin luta. §
- 12 At uggoh mah tatagwa ta idinongyu nan
nun'appuhin ato'atonyu
ta mumbanggad ayun mundayaw ay
Ha"in
ta way ato' an munwagah ay da'yu?
Paddungnay umat ayuh nan na'aladun
payaw an maphod di humangaw hi
nitanom
ta way atonyun mun'apit hinan
munnananong an pamhod.
Ya ibangngadyun mundayaw ay Ha"in
ta way ato' an mangipa'alih nan paddungnay
udan an wagah'un da'yu.
- 13 Mu gapu ta nuntanom ayuh nan adi maphod

§ 10:11 Hay pohdon nan ma'ulhin luta an hapiton ya nan babluy
ad Assyria ya ad Babylon.

at hiyanan umat goh hinay ma'at ay
da'yu,
at paddungnay inu'munyuy bungan di
layahyu.

Ya hay oha goh ya nundenolanyuy
bi'ahyu ya nan ado'ol di tindaluyu.

14 Mu hay immannung ya abakon da'yuh nan
buhulyu,

at ta'on un nan allupyu ya pumpa"ida.

At umat hi nama"ian nan Alin hi Shalman* ad
Beth Arbel† hi nangubatanan nen babluy
an ta'on un nan binabai ya
ung'ungungnga ya nunhaplatda dida
ta nun'a'atoyda.

15 At umat hinay ma'at ay da'yun i'Israel an nun-
dayaw ad Bethel‡

ti nidugah ahan di numbaholanyu.

At hinan pangigib'anyuh nan helhelong ya
patayonda nan aliyu,
at hiyah ne pogpog di pun'alianyu.”

11

Nan Nidugah an Pamhod Apo Dios hinan Holag Israel

¹ Ya inalin goh Apo Dios di,

“Nidugah di namhod'un da'yun holag Is-
rael

an nete"ah din penghanah namto'a' ay da'yu.

Ya imbilang'u da'yuh imbabaluy'u,

* **10:14** Aggyu tu'u inilay aat ten tagu. † **10:14** Aggyu tu'u inilay awadan ten babluy. ‡ **10:15** Hiyah ne immannung an agdan nan babluy ad Beth Aven (bahaom nan footnote di Hos. 4:15).

- at hiyanan enekak'u da'yud Egypt.*
- ² Mu ad ugwan ya wa ay ta ayagan da'yu ya unyuat goh iyal'allan umadagwin Ha"iin.
Ti adiyu idinong an onngan nan Ba'al ya manghob hi incense hinan udum an bulul.
- ³ Paddungnay Ha"iin di namdon ya nangipadalan ay da'yu,
mu adiyu nomnomnomon an Ha"iin di gun nangipapto' ay da'yu,
ya ta"on un nan dogoh ya nelwang ayu.
- ⁴ Ma'ma'ullaya' ay da'yu ti nidugah di namhod'u nongkay ay da'yu,
at ipaddung'uy odol'uh nan tagun inaanay pakuh nan bakana ta munluung ta panganona.†
- ⁵ Mu ta"on un umat hinay nangat'u ya gaganayna an nan i'Egypt di pundenolanyu‡
an mi'id di alyonyuan mumbanggad ayun Ha"iin.
At hiyanan ad ugwan ya nan i'Assyria di mun'ap'apu ay da'yu.
- ⁶ Ti na'uyday buhulyun mangubat ay da'yu ta mun'apa"i nan numbabluyanyu,
at mi'id di mipa'annung hinan do'ol an ninomnomyun aton.

* **11:1** Mat. 2:15. † **11:4** Hidin nangekakan Apo Dios hinan Hudyud Egypt ya inaanay nidugah an ligatdan paddungnay madamot an pakudah bagangda, ya hidih nan mapulun ya paddungnay hinalimunana dida an paddungnay inadalday inatdan dimmalan (verse 3), ya pinangana goh didah nan ma'aphod an ma'an, ya dotag, ya ma'inum (Ex. 16:1-17:7). ‡ **11:5** Bahaom nan footnote di Hos. 9:3.

- 7 Ti ta'on at nundadaan ayu tuwalin man'ug ay
 Ha'in
 ta ihukata' hinan mi'id di abalinanan
 bulul
 at hiyanan ta'on un ayu mumpahmo' ay
 Ha'in ya adi' da'yu badangan.
- 8 Mu ta'on un ayu umat hina ya adi ahan mabalin
 an du'go' da'yu. §
 Ti adi mabalin an ato' ay da'yu nan na'at
 hinan i'Admah ya iZeboiim,*
 ti ta'on hi un nidugah di bungot'un da'yu
 mu mi'polloh nan nidugah an pamhod ya
 homo'un da'yu.
- 9 Ya ta'on un nidugah di bungot'u nongkay ya adi
 mabalin an ubaho' da'yun i'Israel.
 Ti adia' umat ay da'yun tatagu
 ti Ha'in an Dios ya maphod di pangat'u an adi
 minaynayun di bungot'u.
- 10 Udum hi algaw ya humapita' an umata' hi layon,
 at ta'on un nan imbabaluy'u an wadah
 nan way alimuhan di algaw
 ya donglonda ay di hapit'u ya unudona'.
- 11 At umat ayu mahkay hi hamutin tumayap an
 umi'ikay an umanamut
 an malpud Egypt ya ad Assyria

§ 11:8 Itudun nan Uldin an mahapul an mapatoy nan mungn-gohoy an ung'unggan adi matugun an hay atonda ya unda punggayang hi batu (Deut. 21:18-21), mu mattig an hi Apo Dios ya adina olog an mumpampah nan lala'in imbaluynan hi Ephraim.

* 11:8 Hatun duwan babluy an ad Admah ya ad Zeboiim ya ni'pa'i goh hidin nama"ian Apo Dios ad Sodom ya ad Gomorrah (Deut. 29:23).

ti ibangngad'u da'yuh nan numbabluyanyu
tuwali.

Ha"in an Dios di nangalin te.”

Hay Numbaholan Nongkay nan i'Israel ya iJuda-
dah

¹² Ya inalin Apo Dios di,

“Da'yun i'Israel ya nidugah di layahyu

ti nala'eng ayun bumalbali.

Ya umat goh ay da'yun iJudah an ngohoy-
ona'

an ta"on un ma"aphod ahan di pangat'u.”

12

¹ “At hiyanan mi'id di hulbin nan gunyu aton hi
binigat

ti anggay nan patoy ya layah di
pun'amlonganyun aton.

Ti mi'yunnudan ayu ihi"ah nan i'Assyria,

ya mi'ligwa ayu goh hinan i'Egypt an
buhul di i'Assyria

an gunyu idatan hi lanan di olibo.”

² Ya inalin goh Apo Dios di,

“Nidugah di adi' namhodan hinan gunyu
aton an iJudah ya i'Israel,

at hiyanan moltao' da'yu.

³ Ti ta"on tuwalih din awadan da Jacob an
hin'agih putun inada ya ni'pattoy ay aginan
hi Esau.*

Ya hidi goh hidin a'ungana ya ni'pattoy ay

Apo Dios

⁴ ti ni'yagwit hinan Anghel,

* **12:3** Gen. 25:21-26.

ya nangabak.

Mu hidin angunuhna damdama ya kimmila,
at numpahmo[†] an numbagah wagah ay
Apo Dios.

At ad Bethel[‡] goh di ni'hapitan Apo Dios ay
hiya

⁵ an inalinay,

Ha["]in nan Dios an nidugah di abali-
nana. §

⁶ At hiyanan mumbanggad ayun Ha["]in ta Ha["]in
an Dios di pundenolanyu,

ya an amin di atonyu ya ipattigyuy
pamhod ya nahamad an pangat.

⁷ Ti da'yun mumpungkumildu ya
pun'amlonganyun balibaliyan nan
i'ibbayu

ti ta["]on un nan atonyun mungkilu ya
nibahhaw.

⁸ Ya alyonyu goh udot di,

Immadangyan ami ti mahlu ami,
ya mi'id ahan di mangalih immadangyan
amin dumalat di kuluk!

⁹ Mu Ha["]in an hi Apo Dios an nangibaliw ay
da'yuh din nihbutanyud Egypt

ya i'innila' an amin di numbaholanyu,
at hiyanan ipiyuy'u da'yuh nan mapulun ta
umuy ayu goh mun'al'allung hidi

[†] **12:4** Gen. 32:22-32. [‡] **12:4** Hay pohdonan ibaga ya *punhituwan Apo Dios* ti hiyah ne lugal hidin ni'dammuwan Jacob ay Apo Dios. Mu nan babluy ad Bethel hidin amatagun Hosea ya hiyah ne gagwan nan lugal hi nundayawan nan i'Israel hinan bululdan ay baka, at numbalin hi punhituwan nan bulul. § **12:5** Gen. 28:12-22; 35:1-15.

an umat hinan gunyu aton hinan nagtud
an pundayawanyun Ha"in hinan ma-
pulun.*

- 10 Ti uya'ay gun'u ni'hapitan hinan propeta ya
nangipattiga' hinan penhod'un ipa'innila
ta ibagadan da'yu,
mu gagangaynan agguyyu inunud.
At hiyanan ma'ubah ayu.”

- 11 Ya ha"in an hi Hosea ya alyo' di,
“Undan bo'on bahol nan gun aton nan
i'ibbayud Gilead?†
Ya undan waday hulbin nan gunda pambah-
baholan?
Ya undan abuluto' nan baka an gunda
e'nong ad Gilgal?‡
Adi'.
At hiyanan mapa"i nan na'allup an
pun'onnganda
ta matuputupugdan mepong hinan apaya-
payaw.

- 12 Hidin ommod tu'un hi Jacob ya inlayawanah
aginan hi Esau§ ta immuy ad Aram.*
At hidiy nangahawaana,
mu gahin un numpahtul hi kalnilu† ta
imbo'lanay nangiyahawaanan den babai.‡

* **12:9** Hiyah ne Behtan di A'ab'abbung (Lev. 23:42-44). † **12:11** Aggyu tu'u inilay na'at hitud Gilead, mu heten lugal di nahhun an na'abak hinan i'Assyria ti na'at hidin 734-732 B.C. ‡ **12:11** Bahaom nan footnote di Hos. 4:15. § **12:12** Limmayaw ay Esau (Gen. 27:41-28:5). * **12:12** Unu ad Syria. † **12:12** Gen. 30:31; 31:41. ‡ **12:12** Gen. 29:16-30.

- 13 Mu impapto' damdaman Apo Dios din o'ommod
 tu'u
 ti hidin awadandad Egypt ya hennag Apo
 Dios han propeta[§]
 an nangipangulun dida ta tinaynandah den
 babluy.
- 14 Mu ad ugwan ya moltaon da'yun i'Israel ay Apo
 Dios
 an dumalat di nabainanah nan adi
 maphod an ina'inyu.”

13

Nan Bungot Apo Dios hinan i'Israel

- 1 Ya inalin Apo Dios di,
 “Hidi ni' ya mahnag nan ap'apuyu
 at hiyanan wa ay ta himmapitda ya unudon
 an amin nan i'ibbadan holag Israel.
 Mu la'tot ya ente'te"an danen a'ap'apun
 nundayaw ay Ba'al,
 at hiyanan nun'a'atoyda.
- 2 Ti engganad ugwan ya inaynayunyun buma-
 hobahol
 ti gun ayu mun'ammah silver hi kilaw an
 paddungnay baka ta diday onganganyu,
 ya pun'awalyu goh udot danen inyammayu.
 Ya e'nongyu anuy tatagu ay danen bulul,
 ya inungnguyu didan ay bakay tigawda!
- 3 At hiyanan udum hi algaw
 ya umat ayuh nan bunut ya dulnuh nan
 helhelong an ag'agan ma'ubah,
 ya umat ayu goh hinan dugih nan pun'ili'an,
 ya ahui' an ag'aga ya niyaddib.

§ 12:13 Hi Moses.

- 4 Mu Ha"in an Dios an ap'apuyu tuwali di nangibaliw ay da'yuh din nihbutanyud Egypt.
 Ya un gulat at ya Ha"in di dayawonyu ya anggay
 ti undan way abalinan di udum an mangibaliw ay da'yu?
- 5 Ha"in di gun nangipapto' ay da'yuh din awadanyuh nan mapulun
 an nidugah di mun'ohab.
- 6 Mu hidin immuy ayuh nan ma"aphod an babluy
 ta pinumhod di nitaguanyu
 ya nginumhay ayun Ha"in,
 at inaliwana' ay da'yu.
- 7 At hiyanan umalia' an mangubah ay da'yu
 an umat hi pangat di layon unu leopard*
 an mumbota' hi ononah nan pingit di dalan.
- 8 At pumbu'li da'yun umat hi pangat di bear hi un way inlayawdah imbaluyna.
 Ya ipidwa' an alyon an hay pangat'u ya umat hi pangat di layon
 unu nan mun'abungot an animal hinan inalahan ta pun'a'an'u da'yu.
- 9 Ha"in di gun bumadang ay da'yu,
 mu gulatonyun mi'buhul ay Ha"in,
 at hiyanan mun'a'ubah ayu.
- 10 Din o'ommodyu ya inluluddan mumbagah mun'ali ay da'yu.
 At uggoh mah ta abalinan nan aliyu ya a'ap'apuyun mangibaliw ay da'yu?

* 13:7 Hiyah ne atata'ot ya ongol an puha an wah nan inalahan, ya pumatoy.

- 11 At dumalat nan bungot'u ya inyabulut'un wa-
day aliyu,†
mu dumalat damdama goh hi bungot'u
ya bangngado' di nitaguana.‡
- 12 At an amin nan numbaholanyun i'Israel ya adi
ma'aliwan
ti nitudo' ya nitalepon.
- 13 Da'yun holag Israel ya inyabulut'uy pangipa-
phodanyuh nitaguanyu,
mu adiyu pohdon.
At umat ayuh nan ung'ungngan adina po-
hdon an bumuhu' hi putun inana
ti nangohoy an aggyu nanomnoman.
- 14 Mu baliwa' da'yuh nan aligatanyu,
ya hinan lubu'yu,
ya hinan atayanyu.
At adi ayu tuma'ot hi atoy ti adi mahkay
mabalin an matoy ayu.§

Mu adi' damdama da'yu igohgohan

- 15 an ta"on hi un da'yuy adangyan* ya un nan
udum.
Mu Ha"in an Dios ya ubaho' da'yu

† **13:11** Adina ituduy aat nan Alin hi Saul ti nan Alin hi Jeroboam I (930-909 B.C.) an nan nahhun an alih nan Pumpapto'an ad Israel hidin nagodwaan nan babluyda. ‡ **13:11** Ta"on un aggyu ni' nitungaw nan Alin hi Hoshea (732-722 B.C.) mu impa'innilan Hosea nan akakanad Israel hidin 722 B.C. ta mibalud ad Assyria (II Ki. 16:4-6). § **13:14** I Cor. 15:55. * **13:15** Heten hapit ya umat hinan hapit di Hudyu an *Ephraim* an hay pohdonan ibaga ya *netob an holag*, mu hay ipa"elna ya iyal'allanan ma"aphod di ma'at ay hiya (bahaom nan footnote di Gen. 41:52). At paddungnay munhanul hi Hosea.

- an umat hi pangat di addib an lumahu[†] ta
 mamaganan an amin di obobyu,
 ya mi'addib an amin nan gina'uyu.
- 16 Ya ta"on un nan i'ibbayun iSamaria ya
 mamoltada,
 at mun'a'atoydah nan gubat an dumalat
 hi nan'ugandan Ha"in.
 Ya ta"on un nan u'ungungan imbabaluyda ya
 a'ahawada
 ya punhaplat nan buhulda dida ta eng-
 ganah unda mun'atoy,
 ya mun'abughiy putun nan numpunhabi.”

14

*Hay Inalin Hosea hinan I'ibbanan Holag Israel
 ta Mumbanggaddan Mundayaw ay Apo Dios*

- 1 Ya ha"in an hi Hosea ya alyo' di,
 “Da'yun i'ibba' an holag Israel,
 hay baholyuy dimmatal hi nungngohoy-
 anyun Apo Dios!
 At unggoh mah ta mumbanggad ayuh
 nan Ap'apu tu'u tuwalin hi Apo Dios
- 2 ta alyonyun Hiyay,
 Aliwam ni' ahan di numbaholanmi,
 at abulutom tun pundayawmi.
- 3 Ti ad ugwan ya nale'nami mahkay an mi'id di
 abalanan nan i'Assyria
 ya nan kabayumin mun'abi'ah an
 mi'gubat an mangibaliw ay da'mi.

[†] **13:15** Hay ipa"elna ya nan babluy ad Assyria. Ya ma'innila an ente"an nan titindalun di i'Assyria an nangubat hinan i'Israel hidin 734 B.C., ya intuluydan namaligat hinan Hudyu ta engganah unda inabak didah din 722 B.C.

Ya idinongmi goh an dayawon nan gunmi
inyamman alyonmih dayawonmi.

At mumpahmo' ami mahkay ay He"a,
Apo Dios,
ti inilamin He"a ya anggay di mabalin an
hummo' hi tagu.”*

*Hay Pangaliwan Apo Dios hinan Bahol nan
Holag Israel*

⁴ Ya inalin mahkay Apo Dios di,
“Awniat ipaphod'u da'yun holag Israel ti
ongol di namhod'un da'yu.

Ya ma'aan mahkay nan bungot'un da'yu.

⁵ At umata' hi dulnu ay da'yun i'Israel an gun
da'yu honngon
ta umat ayuh nan habhabung an
mapmaphod.

Ya umat ayu goh hinan ayiw an cedar ad
Lebanon an gun lumnod di lamutna,

⁶ at manaphapang,
ya na'abbanglu.

At nan amaphodyu ya umat hinan ayiw an
olibo.

⁷ At mun'am'amlong ayu mahkay hinan pangi-
pacto"un da'yu,
at umat hi un ayu mun'eblay hinan
na'alliduman an puun di ayiw,
ya pumhod di nitaguanyu an umat hinan
pimmaguy an nilia'.

Ya umat ayu goh hinan mamyog an
greyp,

* **14:3** Hay ipa"el nan mahmo' an tagu ya nan nguhu ya nan
i'Israel an muntutuyu.

at mundongol ayun umat hi nundongolan din
ma"aphod an ma'inum ad Lebanon.

⁸ At hiyanan da'yun i'Israel ya idinongyun mun-
dayaw hinan inyamman di tagun daya-
wonyu

ta way ato' an mambal hi luwaluyu,
ya ta ipapto"u da'yu.

Ti Ha"in di umat hinan maphod an bolbol
an alpuwan di ibungayu."

⁹ Ya ha"in an hi Hosea ya inali' di,

"Gulat ta nomnomnomon tu'u,
ya ma'awatan tu'u,

ya unudon tu'u daten Tugun Apo Dios an
makulug di pangatna

at mibilang tu'uh nanomnoman.

Mu nan nangohoy an tatagu ya adida
donglon daten Tuguna,
at hiyanan mun'a'ubahda."

Nan Hapit Apo Dios
Ifugao, Batad: Nan Hapit Apo Dios (Bible)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Batad Ifugao

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Audio recording © 2012 Hosanna

All rights reserved.

2021-02-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

73caf6e3-622f-5761-a5ec-fa654aef623d